

Nejvyšší správní soud

Boh. A 14216/38

Za hrubou urážku na cti se pokládá každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovat jako útok porušující čest napadené osoby. Není třeba, aby urážka měla všechny náležitosti skutkové podstaty urážky stíhané jako čin trestný podle trestního zákona.

Z odůvodnění:

Naříkaným rozhodnutím zamítla žalovaná rozhodčí komise stížnost závodního výboru Brněnské továrny na obuv, akc. společnosti v Brně, provoz v Třebíči, na postup této firmy, která bez souhlasu rozhodčí komise propustila náhradníka tohoto závodního výboru Leopolda P.

Stížnost podanou na toto rozhodnutí neshledal nejvyšší správní soud důvodnou z těchto úvah:

Je nesporno, že zúčastněná firma oznámila doporučeným dopisem z 14. srpna 1935 Leopoldu P., tehdy náhradníku stěžujícího si závodního výboru, že ho propouští bez výpovědi podle § 52 živnostenského řádu, aniž si k tomuto propuštění vyžádala souhlas rozhodčí komise.

Podle 2. odst. § 22 zákona o závodních výborech č. 330/1921 Sb. smějí být členové závodního výboru propuštěni jen se souhlasem rozhodčí komise. Souhlasu toho není třeba, byl-li člen závodního výboru propuštěn z důvodů, které opravňují zaměstnavatele k okamžitému propuštění zaměstnance podle § 82 živnostenského řádu.

V řízení před žalovanou rozhodčí komisí tvrdila zúčastněná firma, že k propuštění Leopolda P. došlo z důvodů uvedených v § 82 písm. f) a g) živnostenského řádu, takže k jeho propuštění nebylo třeba souhlasu rozhodčí komise.

Podle citovaného ustanovení může být pomocný pracovník propuštěn ihned bez výpovědi, když zanechal neoprávněně práce (§ 82 písm. f) nebo když se dopustil hrubé urážky na cti... proti ostatním pomocným pracovníkům... (§ 82 písm. g).

Žalovaná rozhodčí komise vyslovila, že z obou těchto důvodů nebylo třeba k propuštění Leopolda P. souhlasu rozhodčí komise. V naříkaném rozhodnutí zjišťuje především na základě svědeckých výpovědí a svých spisů, jakož i trestních spisů okresního soudu v Třebíči, že Leopold P. urazil 9. srpna 1935 svého nadřízeného

mistra Adolfa S. v dílně před podřízenými mu dělníky slovy "Vy držte hubu", křičel naň a prohlásil, že ho zná, jaký byl kraječ v Borovině, což bylo zlehčování mistra před dělníky, kteří výstupu přihlíželi a výroku Leopolda P. se usmívali. V tomto jednání P. shledala žalovaná rozhodčí komise, přihlížejíc také k ustanovení § 76 živnostenského řádu, hrubou urážku na cti ve smyslu § 82 lit. g) téhož řádu, která opravňovala zaměstnavatelku k tomu, aby Leopolda P. bez výpovědi ihned propustila bez souhlasu rozhodčí komise.

Stížnost, nepopírajíc správnost uvedených skutkových zjištění, namítá, že žalovaný rozhodčí komise nehleděla ke skutečnostem, za jakých došlo k hádce mezi Leopoldem P. a Adolfem S. podle výpovědí svědků, kteří potvrdili, že Adolf S. odmítl jednati s Leopoldem P. o úpravě cen za nové modely a rozkřikl se naň, že je nejhorším kraječem z celého oddělení, jak to ukazuje jeho kalkulace. Teprve po tomto výroku pronesl prý Leopold P. k Adolfu S. slova, pro něž byl z práce propuštěn. Nedostatečnost tohoto skutkového zjištění měla pak za následek, že žalovaný úřad celý případ nesprávně posoudil a dospěl k závěru, že je zde dán důvod § 82 lit. g) živnostenského řádu. Stížnost dovozuje, že Leopold P. byl k výroku, který pronesl vůči Adolfu S., vyprovokován, takže běží o urážku, která podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 108/1933 Sb. není trestná a která jediné mohla by založiti důvod uvedený v § 82 lit. g) živnostenského řádu. Podle toho domnívá se stížnost, že propouštěcí důvod ve smyslu tohoto zákonného ustanovení dán jest jen tehdy, jde-li o takovou hrubou urážku na cti podle zákona o ochraně cti č. 108/1933 Sb., pro kterou mohl by býti uložen trest, takže v tom případě, kdyby trestní soud podle § 9 odst. 2 tohoto zákona upustil od uložení trestu pro urážku uvedenou v § 1, řečený propouštěcí důvod založen není.

Leč stížnosti není možno přisvědčiti, ježto výklad, jaký se snaží dáti ustanovení § 82 lit. g) živnostenského řádu, nemá v zákoně opory. Zákon podle svého doslovu vyžaduje tu toliko, aby pomocný pracovník se dopustil proti ostatním pomocným pracovníkům hrubé urážky na cti. Aby hrubá urážka, již se dopustil, vykazovala také všechny náležitosti skutkové podstaty urážky stíhané jako delikt podle trestních zákonů, nebo že by dokonce musila býti spáchána tak, aby pro ni mohl býti uložen trest, živnostenský řád ani v citovaném paragrafu, ani nikde jinde nevyžaduje. Poněvadž zákon takovýchto požadavků neklade, není možno citované ustanovení vykládati restriktivně, jak to činí stížnost. Za hrubou urážku na cti ve smyslu § 82 lit. g) živnostenského řádu nutno proto pokládati každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovati jako útok porušující test napadené osoby. Že by projevy učiněné Leopoldem P. proti nadřízenému jemu mistru Adolfu S. z tohoto hlediska nemohly býti považovány za jeho hrubou

urážku na cti, stížnost nenamítá.

Jestliže žalovaný úřad, máje v nepopřenyých výsledcích průvodního řízení procesně bezvadně zjištěný skutkový podklad pro svůj úsudek, že Leopold P. dopustil se hrubé urážky Adolfa S., vyslovil, že tím byl založen důvod k propuštění Leopolda P. bez výpovědi podle § 82 lit. g) živnostenského řádu, k němuž nebylo třeba souhlasu rozhodčí komise podle § 22 odst. 2 zákona o závodních výborech, nelze žalovanému úřadu vytýkati právem ani podstatnou vadnost řízení, ani nezákonnost.

Byla-li podle toho zúčastněná firma již z tohoto důvodu oprávněna propustiti jmenovaného bez výpovědi a tedy i bez souhlasu rozhodčí komise, pak není třeba zkoumati také ještě otázku, zda mohla tak učiniti i z důvodu uvedeného v § 82 lit. f) živnostenského řádu, kterou žalovaná komise v naříkaném rozhodnutí zodpověděla rovněž kladně, a zabýváti se námitkami, které stížnost uplatňuje také proti této jeho části.

Za hrubou urážku na cti se pokládá každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovat jako útok porušující čest napadené osoby. Není třeba, aby urážka měla všechny náležitosti skutkové podstaty urážky stíhané jako čin trestný podle trestního zákona.

Z odůvodnění:

Naříkaným rozhodnutím zamítla žalovaná rozhodčí komise stížnost závodního výboru Brněnské továrny na obuv, akc. společnosti v Brně, provoz v Třebíči, na postup této firmy, která bez souhlasu rozhodčí komise propustila náhradníka tohoto závodního výboru Leopolda P.

Stížnost podanou na toto rozhodnutí neshledal nejvyšší správní soud důvodnou z těchto úvah:

Je nesporno, že zúčastněná firma oznámila doporučeným dopisem z 14. srpna 1935 Leopoldu P., tehdy náhradníku stěžujícího si závodního výboru, že ho propouští bez výpovědi podle § 52 živnostenského řádu, aniž si k tomuto propuštění vyžádala souhlas rozhodčí komise.

Podle 2. odst. § 22 zákona o závodních výborech č. 330/1921 Sb. smějí býti členové závodního výboru propuštěni jen se souhlasem rozhodčí komise. Souhlasu toho není třeba, byl-li člen závodního výboru propuštěn z důvodů, které opravňují zaměstnavatele k okamžitému propuštění zaměstnance podle § 82 živnostenského řádu.

V řízení před žalovanou rozhodčí komisí tvrdila zúčastněná firma, že k propuštění Leopolda P. došlo z důvodů uvedených v § 82 písm. f) a g) živnostenského řádu, takže k jeho propuštění nebylo třeba souhlasu rozhodčí komise.

Podle citovaného ustanovení může být pomocný pracovník propuštěn ihned bez výpovědi, když zanechal neoprávněně práce (§ 82 písm. f) nebo když se dopustil hrubé urážky na cti... proti ostatním pomocným pracovníkům... (§ 82 písm. g).

Žalovaná rozhodčí komise vyslovila, že z obou těchto důvodů nebylo třeba k propuštění Leopolda P. souhlasu rozhodčí komise. V naříkaném rozhodnutí zjišťuje především na základě svědeckých výpovědí a svých spisů, jakož i trestních spisů okresního soudu v Třebíči, že Leopold P. urazil 9. srpna 1935 svého nadřízeného mistra Adolfa S. v dílně před podřízenými mu dělníky slovy "Vy držte hubu", křičel naň a prohlásil, že ho zná, jaký byl kraječ v Borovině, což bylo zlehčování mistra před dělníky, kteří výstupu přihlíželi a výroku Leopolda P. se usmívali. V tomto jednání P. shledala žalovaná rozhodčí komise, přihlížejíc také k ustanovení § 76 živnostenského řádu, hrubou urážku na cti ve smyslu § 82 lit. g) téhož řádu, která opravňovala zaměstnavatelku k tomu, aby Leopolda P. bez výpovědi ihned propustila bez souhlasu rozhodčí komise.

Stížnost, nepopírajíc správnost uvedených skutkových zjištění, namítá, že žalovaný rozhodčí komise nehleděla ke skutečnostem, za jakých došlo k hádce mezi Leopoldem P. a Adolfem S. podle výpovědí svědků, kteří potvrdili, že Adolf S. odmítl jednati s Leopoldem P. o úpravě cen za nové modely a rozkřikl se naň, že je nejhorším kraječem z celého oddělení, jak to ukazuje jeho kalkulace. Teprve po tomto výroku pronesl prý Leopold P. k Adolfu S. slova, pro něž byl z práce propuštěn. Nedostatečnost tohoto skutkového zjištění měla pak za následek, že žalovaný úřad celý případ nesprávně posoudil a dospěl k závěru, že je zde dán důvod § 82 lit. g) živnostenského řádu. Stížnost dovozuje, že Leopold P. byl k výroku, který pronesl vůči Adolfu S., vyprovokován, takže běží o urážku, která podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 108/1933 Sb. není trestná a která jediné mohla by založiti důvod uvedený v § 82 lit. g) živnostenského řádu. Podle toho domnívá se stížnost, že propouštěcí důvod ve smyslu tohoto zákonného ustanovení dán jest jen tehdy, jde-li o takovou hrubou urážku na cti podle zákona o ochraně cti č. 108/1933 Sb., pro kterou mohl by býti uložen trest, takže v tom případě, kdyby trestní soud podle § 9 odst. 2 tohoto zákona upustil od uložení trestu pro urážku uvedenou v § 1, řečený propouštěcí důvod založen není.

Leč stížnosti není možno přisvědčiti, ježto výklad, jaký se snaží dáti ustanovení § 82 lit. g) živnostenského řádu, nemá v zákoně opory. Zákon podle svého doslovu vyžaduje tu toliko, aby pomocný pracovník se dopustil proti ostatním pomocným pracovníkům hrubé urážky na cti. Aby hrubá urážka, již se dopustil, vykazovala také všechny náležitosti skutkové podstaty urážky stíhané jako delikt podle trestních zákonů, nebo že by dokonce musila býti spáchána tak, aby pro ni mohl býti uložen trest, živnostenský řád ani v citovaném paragrafu, ani nikde jinde nevyžaduje. Poněvadž zákon takovýchto požadavků neklade, není možno citované ustanovení vykládati restriktivně, jak to činí stížnost. Za hrubou urážku na cti ve smyslu § 82 lit. g) živnostenského řádu nutno proto pokládati každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovati jako útok porušující test napadené osoby. Že by projevy učiněné Leopoldem P. proti nadřízenému jemu mistru Adolfu S. z tohoto hlediska nemohly býti považovány za jeho hrubou urážku na cti, stížnost nenamítá.

Jestliže žalovaný úřad, maje v nepopřenyých výsledcích průvodního řízení procesně bezvadně zjištěný skutkový podklad pro svůj úsudek, že Leopold P. dopustil se hrubé urážky Adolfa S., vyslovil, že tím byl založen důvod k propuštění Leopolda P. bez výpovědi podle § 82 lit. g) živnostenského řádu, k němuž nebylo třeba souhlasu rozhodčí komise

podle § 22 odst. 2 zákona o závodních výborech, nelze žalovanému úřadu vytýkati právem ani podstatnou vadnost řízení, ani nezákonnost.

Byla-li podle toho zúčastněná firma již z tohoto důvodu oprávněna propustiti jmenovaného bez výpovědi a tedy i bez souhlasu rozhodčí komise, pak není třeba zkoumati také ještě otázku, zda mohla tak učiniti i z důvodu uvedeného v § 82 lit. f) živnostenského řádu, kterou žalovaná komise v naříkaném rozhodnutí zodpověděla rovněž kladně, a zabývati se námitkami, které stížnost uplatňuje také proti této jeho části.